

STEKLARJE

Glasilo OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE
Leto 16 **Rogaška Slatina** **december 1988**

Foto Igor Modic

Zdravo, uspešno in zadovoljno 1989

*Vsem sodelavkam in sodelavcem, upokojemcem
ter sodelavcem, ki služite vojaški rok in vsem
delovnim ljudem in krajanom, želimo delovno,
uspešno, zdravo in srečno 1989!*

*Organi samoupravljanja Steklarne
in Steklarske šole
ter uredništvo Steklarja*

Preberite!

**Kaj pričakujem
v novem letu?** 2

Decembrski večer

**Naše radijske oddaje
so dobro sprejete** 3

**Nove gospodarske
usmeritve** 4

**Dinamika
izkoriščenosti
delovnega
časa od leta
1973 do 1988** 5

Zadovoljni s poklicem! 6

**Ime Rogaške postaja
vse bolj znano!** 7

**Sanacija razmer
v dalmatinskih tozdih** 8

**Varstvo zraka pred
onesnaževanjem** 9

**Oris delovne dobe
in kramljanje
o glažarstvu** 10

Novi UKV oddajnik 12

**Glasba zahteva,
a še več daje!** 13

**Predstavljamo vam:
Dragan Grbavac** 14

**Kadrovske
zanimivosti** 15

Za razvedrilo 16

Anketa med sodelavci Steklarne

Kaj pričakujem v novem letu?

Ne mečite si peska v oči, kot pribito drži: letošnje leto (88) je slabše od lanskega, a boljše od naslednjega! To je kratek povzetek, ali v vsem razumljiv jezik *prevedena* sporočila, ki jih dobivamo od zgoraj. A človekov nepopravljivi optimizem, ki ga je sicer večkrat treba potlačiti vase se ne da kar tako.

Branko Cesarec, mojster steklopihalec, Tozd Osnovna izdelava. »Kaj želite za prihodnje leto, ko prenekateri družina komaj še shaja. Razmere so res obupne. Upati je, da bo bolje tako v družbi kot pri nas, saj slabše je skoraj ne more biti. Ne ve se, kaj je hujske gospodarska ali politična kriza. Verjetno prva vzpodbuja drugo. Upati je, da bo po dolgo napovedanih ukrepov vendarle krenilo na bolje. Pa še zdravja za vse skupaj.«

Vilma Ogrizek, uslužbenka – DSSS. »Zdravje, mir v svetu in ureditev gospodarskih in političnih razmer v Jugoslaviji. Prav to zadnje nas je vse skupaj najbolj vznemirjalo.

Upam tudi, da bomo v steklarni »splavali«. Zato bo pa potrebno bolj disciplinirano delo. Če bi se vse prej navedeno uresničilo, bi si ob večjih osebnih dohodkih tudi družinsko življenje uredili nekoliko drugače, živeli bi boljše in verjetno bi ostajalo še kaj več tudi za druge in ne le osnovne potrebe.«

Franc Žaberl, poslovodja, TOZD Servisne dejavnosti. »Leto, ki se izteka, je bilo leto globokih pretrsov na političnem in gospodarskem področju. Mislim, da so usmeritve, za katere se zavzemamo v naši republikli, kljub manjšim napakam, edino pravilne in da le popolna svoboda in neodvisnost naroda in njegovih gospodarskih subjektov zagotavlja realno upanje za izhod iz krize.

Glede naše delovne organizacije sem prepričan, da bomo ob kolikor toliko normalnih gospodarskih pogojih, tudi v prihodnje uspešno poslovati. Prizadevati si moramo, da bo ime Steklarne Rogaške resnično pojem

kvalitete in v tem primeru se nam prav gotovo ni potrebno bati za lasten obstoj.«

Karli Holešek, vodja vzorčne brusne delavnice. »Mislim, da je poslovno leto, ki se izteka, bilo za steklarno zadovoljivo. Vse kaže, da bo prihodnje leto uspešno. Seveda se bo

mo morali vsi skupaj zelo potruditi, da bomo v kar največji možni meri zadovoljili pričakovanja naših partnerjev v tujini in doma.

Posebno pozornost bomo morali nameniti kakovosti naših izdelkov. Kar se tiče Jugoslavije, mi trendi, ki prevladujejo v gospodarstvu in politiki, niso preveč všeč. Moram reči, da prihodnje leto pričakujem celo z nekoliko strahu.

Kar se tiče družinskega življenja, nimam prevelike želje. Zadovoljen bom že, če se nam ne bo godilo slabše kot letos.

Marica Jug, brusilka kristalnega stekla v tozdu Dekor Kozje. Vetrnik je hribovit, skoraj »plansarsko« področje med Bohorjem, Koprivnico in Kozjem z nekaj strnjnimi zaselki.

Zaposlitev v Dekorju je vrnila življenje marsikateri že zapuščeni domačiji. Marica se je z možem vrnila v te hribe pred sedmimi leti iz Ljubljane. Oba sta se priučila. V Kozje se vozita z osebnim avtomobilom, kadar je sneg s traktorjem, večkrat pa tudi peš.

Ustvarila sta si dom, hčerka je včeraj praznovala 5. rojstni dan.

Želim si, da v novem letu ne bi bilo snega, je bil prvi odgovor. Res skromno, samo če si pa predstavljamo peš hojo po zasneženih poteh, snežnih zametih 7 kilometrov daleč, ko veje pokajo od mraza? O, verjamem, da je bila ta želja iskrena. Le tega ne vem, zakaj si večjih upov ne upa odkriti. Skromnost ali previdnost? Marica nam osebnih želja pač ne zaupa, vsem pa privoščiči, »da bi šle plače gor«.

Ljubica Antolico, stekloslikarka iz TOZD Dodelava. »Upam, da bodo osebni dohodki v letu 1989 boljši, kot so bili v letošnjem letu. Upam tudi, da bo

v prihodnjem letu dovolj naročil za steklo, ki je dekorirano z zlatom, platino ali barvo, saj se je letos večkrat zgodilo, da v slikarji nismo imeli dovolj dela. Pričakujem, da bodo ljudje, ki vodijo našo deželo, v prihodnjem letu manj obljubljeni, pa zato več teh obljub izpolnili. Na splošno pa si želim, da bi se nam v prihodnjem letu godilo vsaj tako, kot se nam je letos.«

Božica Boršič, steklobrusilka iz TOZD Kristal. »V prihodnjem letu pričakujem več razuma in strpnosti pri reševanju nakopičenih problemov v naši družbi. Od samega

govorjenja zagotovo ne bomo boljše živeli. Prav tako mislim, da bi morali biti za svoje delo, cenjeno v svetu in doma, v prihodnjem letu bolj stimulatивно nagradjeni. Zavedam se, da bomo morali k temu prispevati tudi sami s svojim delom. Svoj prispevek pa bodo morali dati tudi tisti, ki kreirajo pogoje gospodarjenja.«

Darko Rupret, steklarski tehnik, zdaj pri vojaki, oziroma na nagradnem dopustu. Opravlja višjo vojaško šolo v Bileči, na ramenih mu lepo rdiho po trije rdeči trakci – še

stažiranje in tu bo že rumeni zvezdico! To bo ponosno »šetalo« po Titogradu! »V naslednjem letu upam, da se bom srečno vrnil v domači kraj, kako bo potlej, pa ne vem. Ob delu sem končal tehniško šolo in brusit ne bom šel. Nimam prevelikih upov, da bi se lahko zaposlil v »Dekorju« kot tehnik. Ne podcenjujem dela steklobrusilca, zaradi zdravja gre, saj sem že imel težave. Mogoče se bom odločil za študij. Sicer pa bom imel še pol leta v uniformi dovolj časa za razmišljanje in odločitev.«

FRANC ČERNAČ

Decembrski večer

(ali prednovoletno razmišljanje in kramljanje s samim seboj, kratka – meditacija)

Da živimo drugače, kot so živeli naši starši ali stari starši, se zavemo šele v kakšnem sentimentalnem pogovoru, ko se ob domačem prazniku zbere staro sorodstvo. Hočemo poklepjeti ob kozarčku belega ali rdečega, pa nam pogled med tem nestrpno uhaja k TV ekranu. Že samo to nam dokazuje, da se naše življenje spreminja iz leta v leto, da smo že vendarle razvita družba. Seveda tu ne gre za tisto našo tako oboževano, ta pravo razvitost. A na nek način smo vendarle moderni.

Glede na to, da niti sami zavestno ne čutimo tega svojega načina življenja, ali da ga odkrivamo le v izjemnih primerih, bi lahko rekli, da živimo pravzaprav že v – prihodnosti. Ja, res, kar nas je še stare, po partijičevsko socialistične vzgoje, tega ne jemljemo povsem zares, saj nam je bila obljubljena lepša, svetla bodočnost. Žal, resnica je ponavadi nekoliko kruta, pa najsibo to resnica o minulem, o zdajšnjem, ali o prihodnjem.

A vendar ne smemo pozabiti, da celo

najtežji trenutki lahko prinesejo lepe stvari. Tedaj so moči v iskanju boljše-ga enotnejše in bolj odločne.

Najbrž nam, v tem smislu nas z vrha že vnaprej pripravljajo, novo leto ne prinaša posebnih darov. Četudi smo že preživeli sedem suhih let, se nam ne obeta nič boljšega. Očitno pa bo leto, ki prihaja, vsaj v tem drugačno, da ga bo naša družba (vsi mi) pričela s spremenjeno gospodarsko filozofijo. Če poti, na katero stopamo, kljub kamnom, ob katere se bomo na njej spotikali, spet ne bomo prehitro zapustili, nam lepša bodočnost morda res ne uide.

Ko se oziram po poti, ki sem jo letos prehodil, se čutim bogatejšega za nekaj spoznanj. Ob tej ugotovitvi me hudo mušno dreza tista ženska teorija o moškem staranju: moški ni nikoli starejši, samo bolj zrel. In tako, z vsakim letom bolj zreli, se moški tudi do kakšne zrele (modrosti) dokopljemo, še večkrat pa se takih zadev rešimo. Naj ne bo preveč zrela tale: Bolj ko

smo vsi skupaj zreli, težje se s tem botamo. Tu mislim na našo drago domovino, ne samo na njeno moško elito.

Tista stara veroučna zgodba o sedmih suhih in sedmih debelih kravah pa vendarle ni iz trte izvita. Začuda aktualna je še danes. Recimo, sedem let traja predsedniški mandat v Franciji. Pri nas se je v teh sedmih letih zamenjalo 126 predsednikov (predsedstev republik, pokrajin in federacije in njenih CK). Za vse njih so bila ta naša sedmera suha leta prav lepo rejena in pitana. Še bolj rejena so bila ta leta (ali krave) za člane naštetih vladarstev in še bolj pitana za možno armado birokratske delavskorazredne diktature. Zanj, za delavski razred, izvoljeni razred, ki ga ta birokracija še posebno ljubi in nateguje, pa bolj bednih let v tako bogati deželi in še zraven v atomski dobi, ni bilo in ne sme jih biti več!

Morda je tole bilo za en lep meditativni zimski večer že malce preveč. A kaj, najbrž še nisem dovolj zrel. Ko bom dosegel stopnjo primerne zrelosti, se bom verjetno lepo za toplo pečjo zadovoljno smehljaj. Nekaj takšne zrelosti si pošteno želim in jo privoščim že kar v naslednjem letu tudi vsem vam!

FRANC ČERNELČ

Naše radijske oddaje so dobro sprejete

Na vseh šolah bi moralo biti nekaj, kar bi popestrilo dolgočasen šolski vsakdan. Nekaj zanimivega, aktualnega in seveda šaljivega. Toda, kaj bi lahko imelo vse te lastnosti? Kaj se ne dogaja vse to na radiu? Ima vse te lastnosti in še eno. Glasbo.

Zamisel se nam je porodila pri novinarskem krožku. Saj veste, radio in novinarstvo sta tesno povezana. Zamisel je bila enkratna in izbrali smo tudi čas oglašanja. Naš radio bo deloval vsako sredo na začetku 3. šolske ure.

Priznati moram, da se nam je vse to

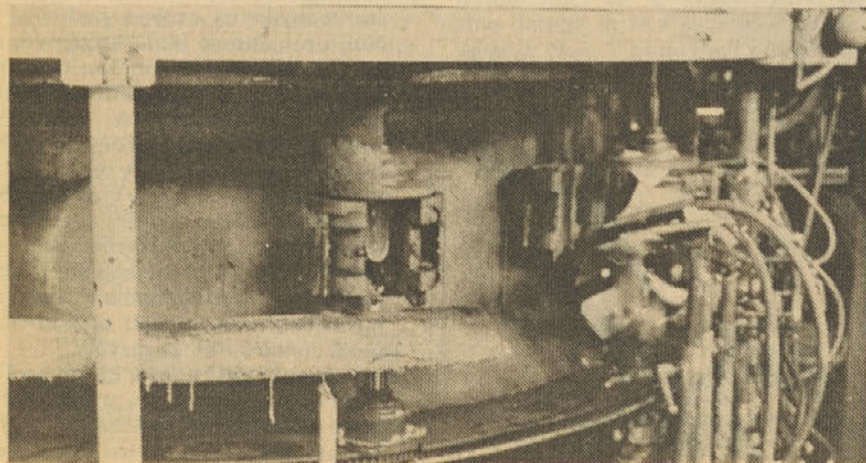
zdelo zelo zabavno in lahko, a verjemite, ni tako. Sedem deklet, kolikor nas je bilo, če ne štejeemo naše mentorice tovarišice Nuše Plevnik, se je spoprijelo z delom. Zbrale smo nekaj novic, ki bi jih lahko objavile.

»Dekleta, tako ne bo šlo! Saj ne morete vsega tega objaviti! Razmišljajte tudi o tem, da vas bodo poslušali vsi, kar jih je na šoli in da morate najti nekaj, kar bo zanimivo za vse,« nas je pokarala mentorica. No, nismo bile užaljene. Tudi ona je imela nekaj super idej, ki smo jih seveda upoštevale. Prva oddaja je stekla. Uvod, zanimivosti, glasba, šale, šport, zaključek in konec. Ne vem, če verjamete, ampak vse smo imele strahotno tremo. No, ko smo vstopile v razred in slišale pohvale sošolcev in tovarišic, nas je vsa trema minila.

Sedaj nam gre že dobro. V oddaje smo vključili tudi intervjuje, v katerih predstavljamo nekatere člane in mentorje naših interesnih dejavnosti.

Zavedamo se, da nam je uspelo združiti vse tisto, kar premore le otroška domišljija. Tudi ostalim šolam lahko to uspe. Recept je zelo preprost: nekaj učencev in razumevajoč mentor. Pa veliko sreče.

JELICA LUKIČ, 8. a
osnovna šola Borisa Kidriča
Rogaška Slatina

»Kaplja« je pripravljena za pihanje v modelu. (foto Z. Novak)

Smo pripravljene na izzive

Nove gospodarske usmeritve?

Letošnje leto je res izredno razgibano in polno neprijetnih preseženj, ki jih vase zavarovani Jugoslovani nismo pričakovali. Toda žal ali pa na srečo, določene zakonitosti delujejo, pa če to mi hočemo priznati ali ne. Gre predvsem za ekonomske zakonitosti, ki so tesno povezane z demokratizacijo družbe.

Dolga leta smo jim kljubovali in glede na to, koliko smo bili v tej družbi produktivni, smo živeli res dobro. Zato je padec na realna tla še toliko bolj boleč. Pa to še ni vse. Če bomo res zakoračili po poti gospodarske reforme, se nam obetajo mnogi izzivi. Smo mi kot DO nanje pripravljene?

Kaj pomeni biti prepuščen trgu?

Napovedujejo torej strogo uveljavljanje tržnih zakonitosti na celotnem področju gospodarjenja, kar podrazumeva realen tečaj in obresti, realno ceno energije in surovin, oblikovanje večine cen glede na ponudbo in povpraševanje itd. Nekatere teh kategorij smo že imeli priložnost spoznati – na primer obresti, ki so kar precej časa bile več kot realne, pa tudi tečaj po 25. maju. Vse druge tržne zakonitosti, vključno s precejšnjimi sprostitevami na področju uvoza pa naj bi šele začele delovati. Po dolgih letih dela smo se že kar nekako odvadili določenih kriterijev, po katerih se sicer ocenjuje uspešnost poslovanja na Zahodu. In vsi kriteriji uspešnosti imajo le eden in edino zveličaven kriterij – *dobiček*. In to kategorijo zopet uvajamo pri nas.

S tem je konec določene dobe, ko ni bilo najpomembnejše, kako si posloval in kakšen ostanek dohodka si ustvaril – ampak so bile pomembne

tudi tone, metri ali kilogrami, pokritje uvoza z izvozom, delež izvoza v celotnem prihodu, povprečni osebni dohodek itd. Vse te kategorije bodo sicer še imele določen pomen, a zagotovo neprimerljivo manjšega kot doslej.

V naših glavah in delovanju bodo potrebne korenite spremembe!

To, da bomo odslej, vsaj upati je tako, sami svoje sreče kovači, bomo šele s težavo spoznavali. In prej, ko bomo to spoznali, lažje bomo obstali, se prilagodili in se uspešneje razvijali.

Namerno sem uporabil besedo *obstali*, kajti za mnoge kolektive v naši ožji in širši domovini ne bo več obstanka. Ne bo namreč več nikakršnih *rezervnih sredstev*, ki bi vsakomur pomagala preživeti po logiki – jemati dobrim in dajati slabim. Stvari bodo prišle na svoje mesto. Sivemu povprečju na vse nižji ravni in lažni solidarnosti naj bi napovedali vojno.

Namišljen primer: »Ugotovili so, da njihovi osebni dohodki zaostajajo za nekim namišljenim povprečjem 40%. To je veliko – ta zaostanek moramo glede na življenjske stroške in primerjavo z drugimi zmanjšati, so dejali. Povečali so osebne dohodke, zmanjšali akumulacijo in najeli dodatne kredite.

Obresti so pa prekleto zasoljene. A zaradi ljubega miru v hiši bolje tako. To so še nekajkrat ponovili in glej ga zlođeja – naenkrat so bili nelikvidni. Blokiran žiro račun, nič več dodatnih kreditov ob osebnih dohodkih, štrajk, prisilna uprava, stečaj«?

In kaj je bilo storjeno narobe? »Nič« – le razmišljali in ravnali so ti samoupravljenci in vodstveni delavci, v skladu z uveljavljeno »staro prakso.« In kako bi morali biti. Vprašati bi se morali – zakaj tako nizki OD? Kaj je vzrok? Neustrezna tehnologija, velike zaloge, preveč zaposlenih, slabo in neodgovorno delo, nesposobno vodstvo, nedisciplina, popolna uravnilovka? Dokler ne bi odgovorili na ta vprašanja in izvedli ukrepe, ki bi dejansko privedli do izboljšanja poslovnih dosežkov, bi morali deliti v tej namišljeni tovarni res le toliko, kot prenesejo. Sicer lahko pojedjo sami sebe. In nikogar ne bo, ki jim bo pomagal in urejal njihove neurejene odnose. Pri delovanju zakona vrednosti, odločujoče stvari hitro, pa čeprav lahko izredno boleče, pridejo na svoje mesto. In zato so določene zadeve v svetu tako urejene in same po sebi umevne, ker je vodilo vsega uspešnost!

Na kaj bi veljalo posebej opozoriti!

Ker tudi naša delovna organizacija ni živela izven sistema, tudi mi na žalost nismo bili imuni in menim, da nam je stari način razmišljanja še bližji. Največ bomo morali po mojem mnenju postoriti na naslednjih področjih:

Izbira kadrov in njihova vzgoja.

Kadri so osnova vsakega napredka. Brez res kvalitetnih sodelavcev, ki so strokovnjaki na svojem področju in čutijo pripadnost temu kolektivu, ne bo šlo. Konec moramo storiti razmišljanju, – »ah, če pa ni za drugo, pa naj gre delat v fabriko!« Ne, tega si ne smemo več dovoliti! Sami moramo spoštovati svoj poklic, če želimo, da ga bodo drugi. Ni res, da je vsakdo dober za našo steklaro. Truditi se moramo pridobiti najboljše in skrbeti zanje od začetka šolanja do upokojitve. Proces kadrovanja in spremljanja vsakega zaposlenega mora postati najpomembnejša stalnica našega razvoja.

Znanju dati mesto, ki mu gre!

Pri tem mislim na vsa znanja – tista, ki so potrebna, da se kozarec napiha, kot tudi tista, da se obrusi rob, izbrusi desen, pa vse do tistih, ki so potrebna,

Zdenka Gorišek pri brušenju keliha «Gallie». (Foto Z. Novak)

da do proizvodnje in prodaje izdelka sploh pride. Umetna je delitev na fizično in umsko delo, neposredne proizvajalce in one druge. Samo eden kriterij je lahko – ali je nekdo dober in strokovnjak na svojem področju ali ne. Govorim na svojem področju – kajti univerzalcev bo žal, (ali na srečo) vse manj.

Za dobro delo – dobro plačilo.

O tem se pri nas dolga leta govori, a pri tem nismo bili ravno uspešni. Domače nam bo moralo postati, da so za isto delo, katerega učinki se razlikujejo po kakovosti in količini, tudi osebni dohodki sila različni. Vztrajati moramo, da se razlike občutno povečajo. Zopet za vsa dela. Samo to nas lahko potegne naprej.

Vse skozi dinar.

Upravičene so po mojem mnenju dileme o vsebini družbenega premoženja. Ta kategorija je preohlapna in premalo se kot samoupravljalci zavedamo, da smo jo dolžni nenehno povečevati in obnavljati. V novih spremenjenih razmerah bodo zadeve postavljene drugače.

Le dober gospodar se lahko nadeja perspektivi in razvoju. Le takšen bo zanimiv za naložbe kapitala, pa naj gre za tuje partnerje ali domače zainteresirane firme ali osebe. Vsakdanje dogajanje in gospodarjenje bomo morali gledati bolj strogo, skozi dioptrijo dobička, varčnosti in socialne varnosti na dolgi rok.

Vodenje in samoiniciativnost

V vodenje in poslovno odločanje vključiti širši krog mlajših in ustvarjalnih ljudi. Dopusiti več samoiniciativnosti v omejenih okvirih, dati ustrezna pooblastila in zahtevati odgovornost. Le če bo v večji meri čutili, da je samoiniciativnost zaželena ali celo vzpodbujana, je pričakovati občuten zagon ustvarjalnosti. Ustvariti je treba zdravo klimo, ki bo vzpodbujala sveže – neobremenjene ideje.

Več demokratizacije pri razpravljanju, a nobene pri izvajanju!

Čim več ljudi je potrebno res vsebinsko pritegniti k sprejemanju najpomembnejših poslovnih odločitev. Naj bodo razprave o usmeritvah ostre in

polemične, naj bodo razjasnjene vse dileme. Ko je pa poslovna politika in ključne odločitve sprejete, gre pa za izvajanje. Tu pa ne sme biti nobenega odstopanja in izgovarjanja več. Potrebno je jasno potegniti ločnico med samoupravljanjem in vodenjem.

To je kratko, dobronamerno razmišljanje o tem, kaj nas čaka ob obetavnih gospodarskih spremembah in področja, na katerih bi bilo potrebno, po mojem mnenju, najprej ukrepati. Nas tudi doslej zakonodaja ni omejevala, da bi uspešneje in bolje uredili prenekatero področje našega delovanja, ki so prej naštet. A zakaj temu ni bilo tako? To je vprašanje, na katerega bomo morali hitro odgovoriti. Časa za sprenevedanje, lažno solidarnost, izgovore in iskanje napak drugje ne bo več.

K vsakemu od šestih navedenih področij delovanja lahko najdemo star ljudski rek, ki potrjuje nekatere znane resnice, ki so postale naši družbi, pa tudi nam v naši delovni organizaciji, že skoraj tuje.

Z. N.

Dinamika izkoriščenosti delovnega časa od leta 1973 do 1988

V grafu 1 je prikazan delež efektivnih ur v skupnih urah po posameznih letih (x), dinamika rasti oziroma upadanja (polna črta) ter povprečna izkoriščenost delovnega časa:

- a) v zadnjih 15 letih (črtkana črta)
- b) v zadnjih 10 letih

a) Ker boleznine, porodniška in drugi dopusti, prazniki, izostanki iz dela ter neplačane nadure ne štejejo v efektivne ure, lahko močno upadanje izkoristna delovnega časa od leta 1973 pa do danes pripisujemo povečevanje le teh postavk.

Najvišji delež efektivnih ur v skupnih urah beležimo konec leta 1983. Na to je poleg povečanih bolniških izostankov vplivalo tudi povečano število dni

dopustov, kar je posledica spremembe pravilnika o delovnih razmerah.

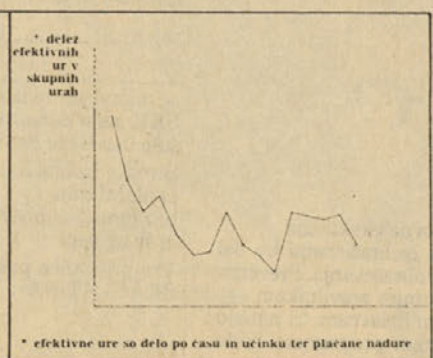
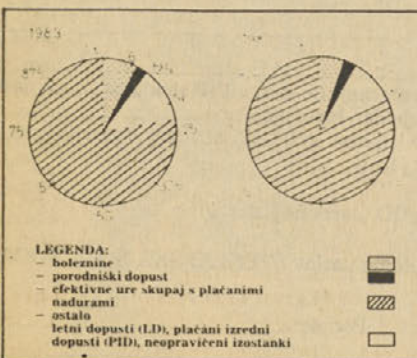
V letih, kjer opazimo kljub trendu upadanja nekoliko boljšo izkoriščenost delovnega časa pa le-to delno pripisujemo večjim naročilom, zaradi česar se je delalo in izplačalo veliko nadur, predvsem pa manjšemu številu bolnišnin in porodniških dopustov.

b) V zadnjih desetih letih – od 1978 do 1988 opazimo počasno izboljševanje izkoriščenosti delovnega časa. Močna nihanja smo po 1983. uspeli nekoliko ublažiti in do lani vzdrževati okrog 80% delež efektivnih ur, v letošnjem letu pa beležimo spet precejšnje poslabšanje. Že v triletju 1988 smo dosegli le 78,9 izkoriščenost delovnega časa. V primerjavi z devetme-

sečjem leta poprej vidimo, da se je močno povečal delež zaposlenih, ki so v bolniškem staležu in da smo naredili kar za 199% več nadur kot lani. Čeprav ima večje število neplačanih nadur na izkoriščenost delovnega časa negativen vpliv, pa iz finančnega vidika manjši odlivi (davek) opravičuje takšno politiko nadur, da se le-te čimmanj izplačujejo in čimveč koristijo. Ugodnejše z vseh vidikov bi na izboljšanje efektivnega dela vplivali z novimi, učinkovitejšimi ukrepi za zmanjševanje bolnišnin, med katerimi bi naj preventiva, izboljšanje delovnih pogojev in varnosti pri delu imeli večji poudarek. Struktura delovnega časa v letih 1983 in 1987

V letu 1983 je bila najslabša izkoriščenost delovnega časa v zadnjih 10 letih, v letu 1987 pa spet najugodnejša po letu 1980. Iz strukture delovnega časa v obeh letih je rezvidno, da je bil večji delež efektivnih ur v skupnih urah leta 1987 dosežen največ na račun zmanjšanja bolnišnin. Ker so letni dopusti fiksne postavke, neplačanih nadur nismo zainteresirani zmanjševati na račun plačanih nadur, na porodniške dopuste pa seveda ne moremo vplivati, preostane med ostalimi urami le PID in neupravičeni izostanki, katerih delež lahko nekoliko zmanjšamo.

LIDIJA HERMAN

Kratka anketa med pripravniki Steklarne

Zadovoljni s poklicem!

Marjana, Renata, Ivan, Stanko, Josip in Ivan so iz generacije steklarjev, ki so končali šolo v juniju 1988.

Sedaj so opravili že polovico pripravništva in povprašal sem jih o vtisih, ki so jih dobili v brigadi, o perspektivah, ki jih ima steklarstvo, o željah in ciljih. Povedali so naslednje:

Marjana Ferlež:

V brigadi, kjer sem sedaj, mi je lepo. Všeč mi ni le delo, ki ga z veseljem opravljam, ampak mi je všeč tudi kolektiv in odnos starejših delavcev do nas pripravnikov.

Vsi so razumevajoči in nam po svojih močeh pomagajo, da lažje prebrodimo težave, ki se pojavljajo. V prihodnost zrem optimistično, najvažnejši cilj mi je šola oz. nadaljevanje šolanja v smeri steklarstva. Želim, da bi prihodnost bila lepša, kljub pesimističnim napovedim mnogih ljudi.

Josip Drašković: Pihanje stekla ni slabo delo, vendar je zelo naporno. Pri tem delu se utrudim fizično in psihično. Najhujše je poleti. Delo je včasih

tudi monotono in ga imam »na vrh glave«. Vendar človek potrpi in je potem lažje. Res pa je, da ta poklic nudi velike možnosti ustvarjanja in oblikovanja. Upam tudi, da bom imel možnosti napredovanja pri tem delu.

Ivan Vnučec ni bil preveč zgovoren, ker je imel veliko dela. Povedal mi je, da mu ni žal, da si je izbral ta poklic. Upa, da bo sčasoma zaslužek nekoliko boljši in prav tako si želi napredovanja v izbranem poklicu.

Stanislav Šuc:

Po končani osnovni šoli je res težko najti poklic, ki bi ga z veseljem opravljal. Jaz sem si izbral steklarski poklic in mi ni žal.

Sedaj sem pripravnik in delam v brigadi, kjer se z vsemi dobro razumemo. Trudil se bom, da bodo z mojim delom zadovoljni. Prihodnost steklarne bo takšna, kot si jo bomo ustvarili sami, nihče nam ne bo nič podaril.

Uspešni bomo, če bomo vestno delali na vseh področjih. Za izhod iz krize in uspešnejše delo bodo potrebni veliki napor. Pri tem bo mnogo tega na plečih nas mladih, ki šele prihajamo.

Renata Crnogaj:

V brigadi sem 3 mesece in moram priznati, da ni tako hudo, kot so nam nekateri napovedovali. Tempo dela je dosti hušji kot v učni brigadi, vendar je tudi to do-

bro. Tako se nenehno vidi, da smo nekaj naredili, pa tudi čas hitro mine. Denarja je sedaj bolj malo, ampak saj vsi bolj skromno živimo in se prebijamo skozi življenje. Večjih ciljev pa zaenkrat še nimam.

Ivan Krklec:

Septembra sem pričel s pripravništvom in moram reči, da mi je tu všeč. Delo, ki ga opravljam, je zanimivo in mi zato ni težko. Mislim, da ima steklarstvo do-

bro perspektivo, saj proizvodnja temelji na izvozu. Ni mi žal, da sem se odločil za ta poklic in upam, da bom nekoč uspel postati izmenovodja ali pa mojster.

ANDREJ KIDRIČ

Razpis – izobraževanje ob delu

Ponovno vas seznanjamo, da bomo organizirali izobraževanje ob delu v VIP steklarska dejavnost SKR, smer pomožni steklar. Nekaj prijav smo že prejeli, vendar še ne dovolj, za izvedbo programa.

Pogoji za vpis:

- končana osnovnošolska obveznost
- zdravniško potrdilo, s katerim kandidat dokaže ustrezne prihodniške sposobnosti (velja tudi zdravniško spričevalo ob sklenitvi delovnega razmeraja)

Značilni poklici in naloge po smereh:

- steklopihač-krogličar
- pomožni brusilec kristalnega stekla
- stekloslikar
- steklobrusilec

Predmeti, ki bodo sestavina programa:

- slovenski jezik in književnost programa:
- umetnostna vzgoja
- matematika
- naravoslovje s kemijo
- družboslovje
- obramba in zaščita
- zdravstvena vzgoja
- varstvo pri delu in varstvo okolja
- tehnologija stekla in materialov
- praktični pouk
- proizvodno delo

V programu izobraževanja bo tudi strokovna ekskurzija. Glede na želje prijavljenih udeležencev izobraževanja bo del programa lahko organiziran v obliki samoizobraževanja. Preverjanje znanja bo organizirano v skladu z ustreznim pravilnikom.

Ta program je namenjen tudi zaposlenim delavcem, ki nimajo končane osnovne šole. Z uspešno končanim programom bodo

dobili strokovno izobrazbo II. stopnje in tudi priznano osnovnošolsko izobrazbo.

Program je namenjen tudi zaposlenim delavcem, ki nimajo končane osnovne šole. Z uspešno končanim programom bodo dobili strokovno izobrazbo II. stopnje in tudi priznano osnovnošolsko izobrazbo.

Program je prilagojen odraslim udeležencem izobraževanja, zato naj vas ne skrbi strah pred učenjem ali celo pred neuspehom. Znanje je vrednota, ki nas spremlja celo življenje.

Steklarska šola
Rogaška Slatina

Prijavnica

(priimek in ime)

rojen

v

se prijavljam za izobraževanje ob delu v VIP steklarska dejavnost SKR, smer pomožni steklar. Imam končano _____ šolo (navedite število uspešno končanih razredov osnovne šole).

Stroške izobraževanja bom:

- a) plačal sam
- b) zaprosil za plačilo OD (navedite katero)
- c) še ne vem

Vse prijavnice pošljite na naslov STEKLARSKA ŠOLA ROGAŠKA SLATINA

Podpis: _____

Končani so dogodki Rogaška v ZDA

Ime Rogaška postaja vse bolj znano

Leto jesen se je v ZDA mudilo kar 5 članov našega kolektiva. Eventi, ali kot bi jih lahko prevedli — dogodki, so trajali skupaj več kot dva meseca. Zajeli so naslednje poslovne partnerje: Miller Rogaška, Macy in May Co.

Sam sem bil na poti približno tri tedne, v tem času sva bila skupaj s Karljem gosta trgovin Dillards v mestih Saint Louis, Kansas City, Topeka in Omaha ter trgovine Bloomingdale v New Yorku. Vtisov je ogromno, zato jih bom poskušal nanizati le nekaj, ki med seboj niso povezani in ki se nanašajo izključno na mesto Rogaške na tržišču ZDA, saj je bila v zadnji številki Steklarja Amerika kot dežela lepo predstavljena.

Kot priloga tega prispevka je prikazan časopisni oglas, ki predstavlja tovrsten dogodek in vabi kupce, da se ga udeležijo. Morda bo kdo dejal, da preveč pišemo o tržišču ZDA. Vendar velja opozoriti, da smo letos tja prodali več kot 60% vse naše proizvodnje in izvozili štiri petine skupaj izvoženih izdelkov. Iz teh podatkov se vidi kakšno težo ima za našo delovno organizacijo tržišče ZDA in je prav da o njem zveemo več vsi.

Predstavitev izdelkov Rogaške

To je na visoki profesionalni ravni. Izdelki niso zaprašeni. Halogenske luči še posebej poudarjajo pomembno značilnost kristala, njegov lesk in lom svetlobe. Število artiklov na policah je ravno pravnje. Ime Rogaške je posebej izpisano.

Prostor, ki nam ga odmerjajo trgovine

Naši izdelki se nahajajo na oddelkih, v večini primerov je to celo nadstropje, kjer se prodajajo steklo, jedilni pribori ter porcelan. Del asortimenta je predstavljen na policah, ki so vzdane, del pa je na posebnih podstavkih, ki so postavljeni bližje k potem, kjer se sprehajajo potrošniki.

Konkurenca

Proizvajalci stekla, ki so s svojimi izdelki prisotni na policah, so: Waterford, Rogaška, Lenox, Orrefors, Nachtman, Bauarat ter nekateri manjši. Kristala iz vzhodnoevropskih držav ni opaziti. Najboljšo pozicijo, kar se prodaje tiče, ima Waterford.

ROGASKA LEAD CRYSTAL SIGNING

HAVE YOUR ROGASKA LEAD CRYSTAL GIFTS SIGNED BY ROGASKA MASTER CUTTER KARLI HOLSEK

Rogaska full lead crystal remains unsurpassed in its beauty for entertaining or as a gift. Stemware, holloware or giftware is patiently blown, hand cut and polished by Yugoslavian artisans. Its multi-cut facets and unique clarity result in a gem-like brilliance you will always treasure. Crystal.

- 10" Chippendale vase \$135
- 8" Country Garden vase \$60
- 6" Richmond scallop bowl \$30
- 10" Ellington vase \$65

Let Rogaska Master Cutter Karli Holsek Engrave Your Purchase

Karli Holsek will display the fine art of cutting crystal from behind his cutter's wheel. He will also personalize any Rogaska lead crystal purchased now through Nov. 13.

SAINT LOUIS GALLERIA
Fri., Nov. 11, 11 a.m.-2 p.m., 6 p.m.-8 p.m.

CHESTERFIELD
Sat., Nov. 12, 11 a.m.-2 p.m., 3 p.m.-5 p.m.
Sun., Nov. 13, 11 a.m.-4 p.m.

SHOP TODAY 12 NOON-6:00 P.M.

Dillard's

Rogaška je prisotna preko različnih dobaviteljev

V večini trgovin je izdelke iz naše steklarne možno najti z blagovno znamko Rogaška – dobavitelj je Miler Rogaška, z blagovno znamko Gorham gre v glavnem za kristalinske serije, z blagovno znamko Mikasa, gre za kristal in kristalin v barvi ter z blagovno znamko Wedgwood, ki prodaja le kristal. V eni izmed trgovin Dillards v Kansas Cityju je bilo tako od vse ponudbe kristala, po moji oceni v Rogaški narejeno kar med 60-70 %. Ko sva s Karlijem postavila stroj in ga usposobila za delo, nama je osebje trgovine zaželelo, da bi se pri njih počutila kot doma. Meni je ob pogledu na vse različne izdelke, narejene v Rogaški, ušel smeh. Zares sem se počutil skoraj tako, kot se počutim na svojem delovnem mestu v steklarni.

Tudi drugi proizvajalci prirejajo akcije pospeševanja prodaje

Najbolj aktiven pri tem je Waterford.

Zanimivo pa je, da so trgovine z njihovim Evente izredno nezadovoljne. Kjerkoli smo se pojavili, povsod smo iz ust osebja slišali podobno zgodbo: Event organiziran s strani Rogaške je od potrošnikov doživel neprimerno boljši odziv.

Rogaška kristal se dobro prodaja

Event je bila dobra priložnost za pomenek z vodstvi trgovin glede prodaje Rogaške. Vsi po vrsti so mi dejali, da so z rezultati prodaje Rogaške zelo zadovoljni. Mnogi od njih so imeli pripombe, da bi lahko prodali še več, vendar niso dobili na razpolago dovolj blaga. Za prihodnje leto se predvideva porast prodaje. Za ilustracijo naj povem, kako je potekal sestanek v trgovini Oak Park v Kansas Cityju. Prisotni so bili John Griffith, zastopnik Miller Rogaška za to področje, vodja trgovine in sam. Sam sem v diskusiji sodeloval le na začetku, nato pa sem bil zgolj pozoren poslušalec. Zanimiv pa je potek sestanka. V glavnem je bil

John Griffith tisti, ki je postavljaj pogoje glede asortimenta, glede prezentacije itd. Vodstvo trgovine je bilo pripravljeno sprejeti vse pogoje, zahtevali so le večje dobave v letu 1989.

Kakovost

Morda bi o tem moral spregovoriti že na začetku namesto na koncu. Nekateri izmed artiklov, ki se nahajajo na policah ameriških trgovin, si mesta tam zares niso zaslužili. Še več, prepričan sem, da bi jih tudi v naši industrijski prodajalni le z veliko težavo prodali.

V svetovno znani trgovini Bloomingdale v New Yorku je bil na polici kelih – plute iz asortimenta Mikase, napaka na njem je bila vidna iz precejšnje razdalje. Prepričan sem, da bo ta kelih vrnjen Mikasi, Mikasa pa ga bo vrnila v Rogaško. Verjetno nam je vsem jasno, da je kakovost blaga temelj, na katerem se gradi vse tisto, čemur pravimo dober image oz. splošna slika o nekem blagu.

DARKO BORŠIČ

Ob zagotovitvi ugodnih finančnih sredstev

Sanacija razmer v dalmatinskih tozdih?

V naših dislociranih tozdih Tehnokristal in Dalmacijakristal obstajajo tehnološke pomanjkljivosti (stroji so precej iztrošeni, zastareli ali celo nefunkcionalni pa tudi stanje objektov ni najboljše), katere bi bilo potrebno sanirati ter obrata usposobiti in modernizirati za uspešnejše delo.

S tem bi ne le izboljšali delovne pogoje, ampak ob boljšem izkoristku proizvodnih kapacitet povečali produktivnost, izboljšali kvaliteto dela, možno pa bi bilo tudi povečanje števila zaposlenih – predvsem brusilcev.

Dalmacijakristal – obeti so realni

Tozd Dalmacijakristal v Vrgorcu opravlja brušenje in kislinsko poliranje steklenih izdelkov. Zaposlenih pa ima 110 delavcev, predvsem brusilcev.

Montirani so brusni stroji različnih izdelovalcev, ki so precej stari in zato dotrajani. Nekaj teh strojev je bilo pred časom sicer generalno obnovljenih, vendar še kljub temu obstajajo potrebe po nabavi novih strojev, oziroma generalni obnovi še preostalih.

Še slabše je stanje v kislinski polirnici in nevtralizaciji, ker je ta oprema dotrajana, tehnično in tehnološko neustrezna in nepopolna. Tu se vrši proces poliranja za oba dalmatinska tozda. Zato je stroj preobremenjen. Zaradi vsega tega bi bilo potrebno vse hibe

v čim krajšem času odpraviti, predvsem pa usposobiti stroj, nevtralizacijo ter absorbcijo v funkcijo normalnega obratovanja.

Obstajajo pa še potrebe po:

1. ureditvi skladišča kislin
2. ureditvi odtokov in vsedalnikov za čiščenje tehnoloških vod iz brusilnice
3. ureditvi razdeljevalnice hrane

Za uspešno realizacijo tega programa bo potrebno zagotoviti tudi ustrezna finančna sredstva. Poleg običajnih virov investiranja (lastna sredstva, sovlaganja) računamo predvsem na posebna namenska sredstva iz:

- fonda za razvoj nerazvitih SR Hrvatske
- fonda za razvoj skupnosti občin Split
- skupnosti za zaposlovanje

Stiki in razgovori z ustreznimi organi za pridobitev zgoraj navedenih sredstev so v teku in pričakovati je ugodne rezultate.

V tozdu Tehnokristal so razmere mogoče le za spoznanje boljše. Tare jih predvsem prostorska utesnjenost, slabo stanje brusnih vreten, kakor tudi neustrezno rešeno čiščenje industrijskih odpadnih vod iz brusilnice.

Predvsem prostorska stiska in nemožnost razširitve – ker sedanja lokacija objekta to onemogoča, so že pred časom pripeljali k razmišljanju o premetitvi tozda na novo lokacijo.

Pred kratkim pa se je ponudila priložnost nakupa skoraj nove proizvodne hale, ki je v neposredni bližini (v industrijski coni mesta – ob luki) sedanje lokacije. Tudi nakupni pogoji so zelo ugodni in aktualni.

Halo, ki zajema okoli 2000 m² netto površine, bi bilo sicer potrebno preurediti novemu tehnološkemu programu ustrezno, ker je bila hala namenjena za drugačno proizvodnjo. Ta adaptacija bi se lahko izvedla brez bistvenih konstrukcijskih posegov. Prav tako bi se v novih prostorih bistveno izboljšali delovni pogoji delavcev, obstajala pa bi tudi možnost razširitve in povečanja kapacitet. Z novo halo bi rešili tudi problem skladiščenja pol in gotovih izdelkov, kakor tudi potrebne prostore za delavce (garderobe, sanitarije) in prostore za razdeljevanje hrane.

Obstajala bi tudi možnost montaže manjše kislinske polirnice. S tem bi obrat postal zaokrožena tehnološka celota in bi odpadli mnogi problemi, ki se pojavljajo sedaj. Za celoten poseg bi bila potrebna precejšnja finančna sredstva. Dokler ne ugotovimo kakšne bi bile realne možnosti financiranja tega projekta, je realizacija vsega skupaj še vprašljiva.

M. JUNEŽ

Ekologija stopa v ospredje

Varstvo zraka pred onesnaževanjem

Problemi okolja kot jih občutimo danes, so nastali in se stopnjevali na eni strani zaradi nesorazmernega naraščanja proizvodnje in z njo uporabe naravnih in organizmu škodljivih snovi, na drugi strani iz splošnega naraščanja prebivalstva in njegovega zgoščevanja na relativno majhnih površinah.

Če si skušamo ustvariti okvirno sliko o deležu, ki ga danes prispevajo posamezni onesnaževalci k opaznim spremembam v okolju, moramo obravnavati posebej vsakega od treh medijev življenjskega prostora, to so zrak, voda in zemlja. Četrty medij so živi organizmi, ki so bolj ali manj odvisni od sprememb v prvih treh. H kontaminaciji ozračja največ prispeva sežig fosilnih goriv. Daleč najbolj razširjeni in najštevilnejši onesnaževalci zraka so produkt izgorevanja, ki izhajajo iz termoenergetskih objektov, industrijskih in individualnih kurišč, motornih vozil in ostalih kurilnih naprav. Pomembni onesnaževalci zraka so tudi izstopni plini iz obratov predelave železa, jekla in ostalih kovin, rafinerij mineralnih olj in petrokemije ter obratov kemične industrije. Med njimi ima glavno vlogo žveplov dioksid. Izpušni plini iz motornih vozil vsebujejo veliko količino nezagorelih ogljikovih in drugih organskih snovi ter znatno količino dušikovih oksidov. Pri kurjenju odpadkov v individualnih stanovanjskih v hišah nastaja v nasprotju s komunalnimi sežigalnimi napravami razmeroma velika količina organskih in drugih onesnaževalcev.

Škodljivi učinki

Pod škodljivimi učinki onesnažene ga zraka razumemo tiste emisije, ki po vrsti, koncentraciji ali času trajanja lahko vodijo do nevarnosti, škode ali neugodnih obremenitev v okolju. Izražene so predvsem na treh področjih: na ljudeh, vegetaciji in materialih.

Škodljivi učinki na ljudeh

Zrak je za življenje neobhodno potreben. Človek dnevno vdihava od 12.000 do 20.000 l zraka, kar pomeni najmanj 250.000 m³ zraka v povprečni življenjski dobi. Kljub nizki koncentraciji v primerjavi z naravnimi sestavinami zraka je že za veliko število snovi znano, da njihova prisotnost v zraku povzroča poškodbe zdravja pri človeku. S stališča učinkov onesnaževanja zraka na zdravje se v svetu vedno bolj

poudarja pomen spremljanja onesnaženosti zraka v zaprtih prostorih in ne več izključno v zunanji atmosferi.

Škodljivi učinki na vegetaciji

Za oceno občutljivosti vegetacije na onesnažen zrak se uporabljajo t.i. bio-indikatorji, s pomočjo katerih lahko določimo biološko učinkovite onesnaževalce. O stopnji onesnaženosti zraka kažejo tudi poškodbe gozdov. V SR Sloveniji je znano katastrofalno stanje gozdov. Popis iz leta 1985 je pokazal, da je prizadetih že več kot polovica slovenskih gozdov. Predvsem gre za jelko, smreko, bukev, poškodbe pa se kažejo tudi na drugih drevesnih vrstah.

Škodljivi učinki na materialih

Stopnja korozije pri materialih, ki so izpostavljeni zunanji atmosferi, korelira skupaj z drugimi faktorji, v prvi vrst iz vsebnostjo kislinotvornih škodljivih

Spodnja postaja vlečnice na Janini. Manjka le še sneg. (Foto Z. Novak)

plinov (napr. SO₂, NO) v zraku. Korozija je v prejšnjih časih nastopila v prvi vrsti pri apnenčastih naravnih materialih z neugodno strukturo pr. Zadnja desetletja pa se povečujejo škode tudi na betonu in deloma na steklu.

Stalno preverjanje vpliva emisij Steklarne na okolje!

V zadnjih letih spremljamo onesnaževanje zraka tudi v naši delovni organizaciji, tako da redno vršimo meritve emisijskih koncentracij iz obstoječih izpuhov in sicer iz kotlovnice, talilnih peči in polirnice.

Emisija iz kotlovnice je z uvedbo zemeljskega plina neprimerljivo manjša, kot je bila v časih, ko smo za gorivo uporabljali premog oziroma naftne derivate. Emisije prašnih delcev SO₂ in ogljikovodikov praktično ni. Množična emitiranega NO (dušikovih oksidov) je prav tako nižja od predpisanih mejnih vrednosti.

Izmerjene emisijske koncentracije prašnih delcev žveplovega dioksida ter svinca in arzena v izpušnih plinih iz talilnih peči ne presegajo veljavnih normativnih vrednosti. Izmerjene emisijske koncentracije dušikovih oksidov v izpušnih plinih iz talilnih peči ne presegajo normativnih vrednosti.

Prav tako smo merili emitirane količine HF – fluorovodika iz kemične polirnice stekla. Večkratne meritve emitirane količine HF kažejo, da emisija HF niha, kar je posledica obratovalnih razmer v polirnici in pralnikih. Torej so meritve pokazale presečeno mejno vrednost HF, kakor tudi da emitirani hlapci HF ne presegajo veljavnih normativov.

Pri obratovanju varstva zraka je najpomembnejši ukrep omejevanja emisije. Važni so še: izbira mikrolokacije vira onesnaževanja, izbira tehnologije, vrste goriva in sistema ogrevanja, prizadevanja za racionalno rabo energije, izobraževanje, spodbujanje razvoja raziskav na področju varstva zraka, nadzor nad emisijami in sanacijski programi na najbolj ogroženih območjih. Kljub družbenim prizadevanjem na področju varstva zraka posebnih sprememb v kakovosti zraka v zadnjih letih ni bilo. Zrak v večini slovenskih mest in industrijskih krajih ostaja še naprej močno onesnažen, čeprav so pri preprečevanju nadaljnega slabšanja zraka doseženi določeni rezultati.

Kar zadeva ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja zraka pridejo v poštev v največji meri individualni ukrepi, ki jih morajo izvajati onesnaževalci sami. Zato moramo tudi mi sami poskrbeti, da bomo emisijske koncentracije, predvsem hlapov, fluorovodika, konstantno zmanjšali pod mejne vrednosti.

BRUNO ŠVERKO

Mirko Trunkelj

Oris delovne dobe in kramljanje o glažarstvu

Večkrat je v življenju tako, da se nekaterih stvari takoj zavemo in jih zavestno sprejmemo, druge pa nekako ne zavedajoč se odkrivamo in težko sprejmemo kot dejstvo. Tako nekako že kar nekaj časa podoživljam odhod Mirka, kot smo ga vsi klicali, v pokoj. Svoj odhod je sicer najavil in vsi smo nekako verjeli, da ga bomo prepričali, naj še ostane. Zgodilo pa se je drugače. Mirko je vedno stal za svojimi izjavami, upokojil se je točno po 35 letih delovne dobe dne 10. 8. 1988, na svoj rojstni dan.

Po odhodu sem vedno bolj pogrešal njegov umirjeni nastop povsod, kjer se je pojavil, pa naj bodo to organi upravljanja ali DPO, v pripravi del, v poslovodski pisarni ali pri pečeh v brusilnici, v designu, modelarni, skladišču, komerciali, pri direktorju, na domačem trgu ali na izvozu. Poznal je steklarstvo kot redko kdo, skrbel zanjo in z njo je preživel veliko več ur, kot jih predpisuje črka zakona. Skozi svoj odnos do sodelavcev, do dela in naše delovne organizacije je Mirko postal legenda pravega glažarja. S svojim poštenjem in pripadnostjo ter doslednim izpolnjevanjem nalog, je ostal mnogim vzor, tudi meni. Skoraj bi lahko rekel, Mirka sem spoznal še kot kratkohlačnik, ko je prišel v Rogaško in pričel svojo kariero v naši steklarni. Življenje tke medsebojna pota in vezi, in niti sanjalo se mi ni, da bova nekoč še sodelavca, ša manj pa, da bova na koncu njegove kariere o njej spregovorila v poznih večernih urah ob kozarcu vina v moji pisarni zaradi izjemnosti trenutka, vsaj zame.

Fantič z Dolenjskega

»Rodil sem se 10.8.1933 v družini očeta Trunkelj Antona in Marije. Oče je bil železničar, mati pa gospodinja, sicer zaposlena tudi na železnici, kjer je prodajala vozovnice. Imam še starejšega in mlajšega brata. Živeli smo na postaji Mlačevo pred Grosupljem na Dolenjskem.

Rojen sem bil v burnih in težkih časih pred drugo svetovno vojno, ki me je doletela z vso silovitostjo pri desetih letih starosti. Partizani so požgali postajo, oče je odšel z njimi, družino pa so prignili vaščani. Nisem imel več doma, saj so nas ločili. Sam sem bil sprejet v župnišče in za preživetje sem moral poprijeti za vsako delo od pospravljanja do ostalih hišnih opravil, vključno z opravljenjem v štali pri živini. Zelo sem pogrešal dom in skupno

Mirko Trunkelj

bivanje z ostalimi družinskimi člani. Tako je bilo do osvoboditve. Po končani vojni smo se zopet zbrali in pričeli novo življenje na obnovljeni postaji, vendar le za kratek čas. Kmalu smo se preselili v Grosuplje. Po končani osnovni šoli v Grosupljem sem odšel na nižjo gimnazijo na Šentvid pri Stični. Ko sem to končal, sem pričel šolanje na srednji tehnični šoli v Ljubljani. Ta pot se je končala leta 1951. Ni bila lahka. Nobene počitnice nisem ostal doma. Denarja je bilo bolj malo. Oče nas je poslal delat. Razkladal sem skupaj z bratoma premog in to vse počitnice, da se je nabralo nekaj denarja za prihodnje šolsko leto.

Beseda mu ob pripovedovanju za hip zastane, zamišljeni pogled priča, da brska po spominu doživetja, ki puščajo globoke sledi v duši odrasčajočega človeka.

»Tri leta zapored smo »na roke« delali opeko v opekarni cigelca. Vedno sem si prizadeval biti boljši od bratov. To mi je kaj kmalu uspelo. Dobil sem višjo urno postavko od bratov, kar jih

je ujezilo, meni pa je takoj zrasla cena v očetovih očeh, kar je bilo zame pomembno. Biti boljši od drugih, mi je prineslo udarniški naziv iz delovnih brigad za vsa leta srednje šole. Da bi takrat dosegel naziv udarnik, si moral res »herojsko garati«. Za družino je to pomenilo zelo veliko. Živeli smo »na krate«. Udarnik je dobil težko karto (več, predvsem pa boljše hrane, ki so jo prejeli samo nekateri, npr. rudarji), ki je priklicala mami solze sreče, vsem pa nekoliko boljše življenje.

Z dekretom v steklarno

»Zadnje leto (1950) sem dobil »dekret« od Ministrstva za delo, ki je ukazoval, da moram opraviti prakso in nastopiti službo v steklarni »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini.

Mislil, da sem bil takrat še premlad, da bi ob srečanju z novim krajem in okoljem ter kolektivom doživel nekaj pretresljivega. Veš, da sem pozabil, če mi je bilo všeč ali ne,« je dejal Mirko.

Skupaj sva pregledala vse skrbno očiuvane odločbe, ki jih je Mirko prejel v času svojega službovanja v steklarni in kljub temu, da je najstarejši že načel zob časa, so se mi zazdele kot popotnice ali velike sledi nekega dogajanja, ki je puščalo globoke brazde v karieri in duši sobesednika.

»Prvo odločbo mi je podpisal Kostanjevec, kot direktor; Djinovski pa je bil takrat tehnični. Datum odločbe 22.8.1951. Delovno mesto: mlajši industrijski tehnik s plačo 3.135 din na mesec v kemičnem laboratoriju. Zaradi kampanjskih odločitev je bilo delovno mesto ukinjeno in kmalu sem šel z novo odločbo k peči odbijati. Plača 27 din na uro. V vojsko sem šel leta 1955. Služil sem dve leti, zaradi napada Anglije na Egipt, sicer bi služil samo 18 mesecev. 1957. leto je bilo za Mirka pomembno leto. Zgodili sta se dve pomembni stvari. Poročil sem se s Silvo in Pepo Jankovič me je »potegnil« v tehnični sektor. Moral sem se privaditi na novo delo, celo na tipkanje. Plača 14.500 din. Vodenje evidence in statistike z možnostjo premeščanja na druga dela.

Prava in konkretna prekretnica v mojem glažarskem življenju pa je prišla z naslednjo odločbo. Premeščen sem bil iz vodje priprave proizvodnje

na delovno mesto poslovodje peči s tarifno postavko 28.000 din – 10% na mesec za dobo enega leta. To je bilo 29. 9. 1959. Vidiš, kako dolgo rabi človek v tej glažariji, da postane nekaj. Najprej se je treba veliko naučiti in spoznati, saj brez praktičnega znanja ne gre.

V »glažariji« je pot daljša kot drugje. Naslednja odločba nosi datum Jugovarjeve smrti (v steklarni je bil dolga leta glavni poslovodja). Djinovski me je poklical in odredil: »Ti boš glavni poslovodja«. V odgovoru sem mu izrazil svoje dvome, v duši se mi je strah mešal s presenečenjem saj je prišlo kot strela z jasnega. Odločba je bila izdana 25. 7. 1964. Plača je bila določena na povprečju mojstra pri peči + 10%.

Vzporedno z delom, odrejenim z odločbo, sem imel še kup vzporednih dolžnosti. Vodil sem zmesarno, šamotarno, lesostrugarno, izdelavo papirnatih izrezov in drugo. Pa nisem bil sam, tudi drugi so imeli vzporedne zadolžitve in vse smo zmogli. Zadnje tri odločbe je podpisal direktor Djinovski, leta 1978 pa sem bil z zadnjo odločbo premeščen na delovno mestno lanser proizvodnje. Dobil sem 850 točk. To delovno mesto je zahtevalo dosti sistematike pri delu, in prav bi mi prišlo, če bi imel več ekonomskega znanja. Cilj vsakega mesečnega ciklusa proizvodnje je bil denar, ki ga je steklarna morala iztržiti ob primerni zasedenosti vseh kapacitet. Delo je zelo konkretno in ne dopušča filozofiranja in se nikdar ne konča. To delo ni potekalo brez problemov, imel pa sem srečo da sem dobro sodeloval s komercialnim direktorjem Pelkom, ki je delo v globalu nadziral.

Aktiven tudi sicer

Mirko je dolga leta deloval v samoupravnih organih, različnih komisijah, sindikatu, v zvezi komunistov v firmi pa tudi pri SZDL.

Za svoje prizadevno delo je prejel kot nagrado srebrnike sindikata in seveda veliko »papirnatih priznanj«. Bil je tudi poslanec skupščine SRS. Naj navedem najpomembnejša priznanja:

— Leta 1974 je prejel odlikovanje predsednika SFRJ — medaljo dela s srebrnim vencem,

— Leta 1988 ga je predsedstvo SFRJ odlikovalo z — medaljo zaslug za narod s srebrnim vencem,

— Za delo v SZDL je leta 1978 prejel srebrni znak OF.

Tudi mi smo ponosni na vsa njegova priznanja, ki jih je prejel kot naš član.

»Veliko doma razmišljam o prehojenih poti, saj imam sedaj več časa. Glažarski posel je težek, če ga obvladaš je tudi lep. Opravil sem tudi ogromno nadur, ki pa jih nisem delal za plačilo.

1. IX. 1958 Mirko, Pepo in Jugovar, takrat »glavni iz tehnike.

Vedno sem si nakopal več dela kot je bilo potrebno, pa tudi za druge sem delal. Mislim da zato, ker sem tako hotel. Vedno sem delal vse z željo, da bi imeli večje uspehe in da bi nam bilo bolje. Nikoli nisem menil, da je denar najvažnejši v življenju, zato sem se predčasno upokojil. V meni je dozorela misel, da sem dovolj storil. Oddelal sem 40 let če upoštevam vse ure prebite v steklarni. Delo sem opravljal pošteno in vestno.

Spominjam se tudi res težkih trenutkov. Zelo me je prizadela eksplozija na peči za predgrevanje loncev. To je bila najtežja nesreča v zgodovini seklarne, ki se je končala s smrtjo...

Ostali so pa tudi lepi trenutki. Globoko v duši mi je vsadil čut za obliko artikla Karel Pance. Naučil me je videti in čutiti povezavo »šnita« in oblike. Ko je rezal šnit, to ni bilo rezanje, vedno se mi je zdelo da škarje v rokah Karla pojejo. Karel je dal pečat moji poklicni duši.

Včasih se je delo odvijalo z več entuzijazma kot danes. Nikoli ne bom pozabil, ko je prišel na obisk kupec PITMAN DREITZER iz Amerike. Komercialno je vodil Hinko Drimel. Prinesel mi je 30 artiklov in mi naročil, da se naj drugo jutro izdelajo vzorci. Šnite (izreze) sem delal celo noč, pa še vesel sem bil. Hinko je znal z besedami spodbuditi človeka, našel ali prižgal je v meni iskro zagnanosti, da sem delal z voljo. Veliko jih danes tega zagona nima ali pa ne pozna. Pa da ne bom krivičen. Mislim, da Igor Polik iz designa to zmore. Vidiš, taki so bili kamni mojega preizkušnja in uveljavljanja.

Ostrina in odkritost volje Djinovskega sta mi kazala pot v življenju. Spoznal sem, da lahko napredujem resnično samo z dobrim delom. To mi

je ostalo v krvi do zadnjega dne moje službe.

Največji vzor po vztrajnosti, delovnosti, po prisotnosti na delu, po tem da mu za boljši jutri steklarne ni bilo žal nobene žrtve, pa je bil in ostane Jože Pelko. Nisem ga uspel v tem doseči, pa čeprav sem to imel v življenju za cilj.

V življenju nikoli nisem imel časa za drobnarije, ki mi sedaj postajajo važne. Danes sem ves dan popravljaj omaro. To mi včasih niti na pamet ni prišlo. Saj veš, delo je bilo prvo, družbeno in politično za tem, če pa je ostalo še kaj časa, sem bil z otroci pa zidal sem hišo in tako naprej.

Danes, ali pa je že tako v meni od nekdaj, ne vem; mislim, da dela ne bi smeli ločiti doma na moško in žensko ter na več ali manj vredno. Delam vse, kuham, pospravljam, in v veliko veselje so mi vnuki. Zopet mi zmanjkuje časa. Zame ni nobeno delo ponižujoče.

Fabriki želim to, kar sem ji želel vse življenje. Želim jim kvaliteto. Iz tega izhaja vse. Dobra organizacija, dobri mojstri, delavci, plače, trg, dobra prihodnost. Dobra kvaliteta je temelj našega preživetja in lahko pripelje steklaro zelo visoko.

V kvaliteti se skriva predvsem dobro delo vseh in seveda profesionalizem.

Rojen v mesecu avgustu, zaposlil se je v mesecu avgustu, poročil se je v mesecu avgustu, upokojil se je v mesecu avgustu. Očitno pomeni avgust in znak leva veliko in da se izven avgusta Mirku ne more zgoditi nič pomembnega. Želim ti zdravja in da bi zadnji avgustovski dogodek premaknil v čimkasnejša 2-tisoča leta. V steklarni imaš veliko prijateljev in oglasi se še kaj, seveda ko utegneš.

F. JANKOVIČ

35-letnica Radia Šmarje pri Jelšah

Novi UKV oddajnik

Pisali so leto 1953, ko se je prvič oglašil Radio Šmarje pri Jelšah. Bilo je to na praznični dan – 1. maja. Z negotovimi koraki in puntarsko pesmijo je stopil na pot življenja.

Letos je šmarski radio praznoval že 35-letnico svojega delovanja in je tako najstarejši lokalni radio v Sloveniji. Ta jubilej je proslavil s pomembnim tehničnim dosežkom – novim UKV oddajnikom. Njegova moč je 500 vatov, stoji pa na Boču in tako omogoča slišnost našega programa daleč preko meja občin Šmarje pri Jelšah, Slovenske Konjice in Šentjur pri Celju, ki so nje-

gove soustanoviteljice. Zelo dobro ga slišijo tudi v občinah Slovenska Bistrica, Celje, pa vse do Maribora in še dalje. Naš glas seže celo do pobratene občine Čazma.

Pretežni del sredstev za nakup in montažo UKV oddajnika je bil zagotovljen v skupnem programu V. samoprispevka, del pa sta prispevali tudi konjska in šentjurska občina. Celotna

vrednost te investicije znaša 40 milijonov dinarjev.

Tako lahko sedaj naši poslušalci, njihovo število se je izredno povečalo in se še povečuje, na UKV frekvenci 93,7 megaherca poslušajo naš program vsak dan od trinajstih do devetnajstih, ob nedeljah pa od osmih do devetih. Programsko shemo za leto 1989 imamo zastavljeno tako, da bomo ob ponedeljkih največ pozornosti namenjali športu, ob torkih bomo govorili o turizmu in kulturi, srede bodo rezervirane za aktualna družbenopolitična in gospodarska dogajanja, ob četrtek bo poudarek na vesteh iz krajevnih skupnosti in na domači glasbi, ob petkih so že informacije o delu in življenju mladih, na svoj račun pa pridejo tudi vsi ljubitelji zabavne in moderne glasbe, sobotno popoldne je zabavno-razvedrilno obarvano, ob nedeljah pa je od osmih do dvanajstih informativni del, od dvanajstih dalje pa so na sporedu čestitke in pozdravi naših poslušalcev. To je seveda le v skupnih obrisih predstavljen program Radia Šmarje pri Jelšah, ki si ga v uredništvu prizadevamo nenehno bogatiti, mu dodajati novo, kvalitetnejšo in pestrejšo vsebino. Poleg stalne skrbi za dober program, ki je, seveda, pogojen tudi s primerno kadrovske zasledbo, pa ne smemo pustiti ob strani tehničnega razvoja. Ravno v teh dneh tečejo v vseh treh občinah ustanoviteljicah zaključna dogovarjanja o nabavi nove studijske opreme v stereo izvedbi.

Lahko rečemo, da je razvojni program Radia Šmarje pri Jelšah kar smelo zastavljen. Toda drugače ne more biti. Današnji razvoj radiodifuzije je tako hiter, da vsak najmanjši zastoj pomeni korak nazaj.

Tega pa si radio, ki ima danes status medobčinskega medija obveščanja, ne sme dovoliti.

M. KIDRIČ

S slovesnosti ob 35-letnici Radia Šmarje.

Statistični podatki o učencih SŠ

Pričelo se je novo šolsko leto

Akcijski načrt vpisa, ki je bil opredeljen v letnem delovnem načrtu je bil v celoti izveden.

Pri izvedbi so poleg šole sodelovali tudi predstavniki stekiarn. Skupnosti za zaposlovanje Celje in mentorji poklicnega usmerjanja na osnovnih šolah.

V javnem razpisu, februarja 1988, je bilo razpisanih 60 prostih mest v srednjem programu in 30 prostih mest v skrajšanem programu.

Celovita informacija za starše in učence

Že pred javnim razpisom smo imeli na šoli sestanek s poklicnimi usmerjevalci osnovnih šol, kjer so jih informirali o možnostih vpisa, možnosti zaposlitve in tudi o vseh novostih prenovljenih programov.

Informativni dan za bodoče učence in njihove starše je bil organiziran marca. Učenci in starši so dobili celovito informacijo o vsebini programov, možnostih zaposlitve, pogojih za vpis, možnostih preusmerjanja, o kadrovskih štipendijah in štipendijah iz združenih sredstev. Učenci so si ogledali tudi proizvodnjo, kjer so dobili še dodatne informacije.

Ker je med pogoji za vpis tudi testiranje ročnih spretnosti, smo le-to iz-

vedli maja. Vsi učenci, ki so dosegli ustrezne rezultate, so se lahko vpisali v program.

V srednji program je bilo vpisanih 54 učencev, v skrajšani program pa 25

Struktura vpisanih učencev glede na izbrani poklic

- srednji program:		
steklopihač	26 učencev	48%
brusilec kristalnega stekla	28 učencev	52%
Skupaj		100%

- skrajšani program:		
steklopihač krogličar	8 učencev	32%
pomožni brusilec kristalnega stekla	12 učencev	48%
stekloslikar	5 učencev	20%
skupaj		100%

Ker že nekaj let ugotavljamo, da k nam prihajajo predvsem učenci s slabim splošnim uspehom v zadnjem razredu osnovne šole, smo naredili analizo splošnega učnega uspeha.

Struktura vpisanih učencev, glede na splošni učni uspeh v zadnjem razredu osnovne šole

- srednji program:		
odličen uspeh	4 učenci	7,5%
prav dober uspeh	14 učencev	26,0%
dober uspeh	29 učencev	53,5%
zadosten uspeh	7 učencev	13,0%

- skrajšani program:		
6 razredov OS	3 učenci	
7 razredov OS	6 učencev	
8 razredov OS	16 učencev	
odličen uspeh	1 učenec	4%
prav dober uspeh	-	
dober uspeh	9 učencev	36%
zadosten uspeh	15 učencev	60%

* učencev prihaja iz osnovne šole s prilagojenim programom.

Delo v šoli je lahko uspešno le ob doslednem sodelovanju z družino. Zato smo naredili analizo družin vpisanih učencev.

Struktura vpisanih učencev glede na družino

- srednji program:		
popolna družina	50 učencev	92,5%
nepopolna družina	4 učenci	7,5%
Skupaj	54 učencev	100%

- skrajšani program:		
popolna družina	8 učencev	32%
nepopolna družina	17 učencev	68%
Skupaj	25 učencev	100%

Struktura vpisanih učencev glede na izobrazbo staršev

- srednji program				
	oče	% mati	%	
nedokončana OŠ	19	38%	25	48%
končana OŠ	17	34%	21	40%
poklicna šola	13	26%	5	10%
srednja šola	1	2%	1	2%
skupaj*	50	100%	52	100%

* seštevek ne ustreza številu vpisanih učencev za radi smrti enega od staršev. Pri nepopolnih družinah je upoštevana izobrazba v vseh primerih, kjer so podatki o starših bili dostopni.

- skrajšani program

	oče	% mati	%	
nedokončana OŠ	6	31%	9	41%
končana OŠ	9	47%	11	50%
poklicna šola	3	17%	2	9%
srednja šola	1	5%	-	-
skupaj*	19	100%	22	100%

* seštevek ne ustreza številu vpisanih učencev za radi smrti enega od staršev. Pri nepopolnih družinah je upoštevana izobrazba v vseh primerih, kjer so podatki o starših bili dostopni.

Čaka nas mnogo dela

Iz podatkov lahko razberemo, da prihaja veliko otrok iz nepopolnih družin in da vidno izstopajo učenci skrajšanega programa. Tudi stopnja izobrazbe staršev je nižja kakor pretekla leta. Opazno je tudi, da je stopnja izobrazbe matere statistično pomembno nižja od stopnje izobrazbe očeta.

Običajno so želje staršev glede izobrazbe otrok v povprečju eno stopnjo višje od lastne izobrazbe, ne glede na objektivne možnosti.

Iz vsega navedenega predvsem pa iz rezultatov prve redovalne konference je razvidno, da nas čaka mnogo dela. Vsak učenec, ki program uspešno konča, je pomemben za steklarsko industrijo, ki brez dobrih in sposobnih delavcev ne bi mogla slediti svetovnim trendom razvoja.

Ker industrija potrebuje dobre in sposobne delavce, bomo storili vse, da jih za to tudi usposobimo.
MARJANA BRADIČ, prof.

Albin Kobilšek

Glasba zahteva, a še več daje!

Naša godba na pihala je proslavila zlati jubilej. 50 let je dolga doba. Upokojeni mojster steklopihalec Albin Kobilšek je pri naši godbi aktiven od vsega začetka. Zato smo ga zaprosili za kratek pogovor.

Ob tej priložnosti so se ga spomnili tudi godbeniki in se mu na priložnostni slovesnosti, na kateri so zaigrali del novega programa, zahvalili.

- Kaj vam je po teh 50 letih igranja v naši godbi najbolj ostalo v spominu?

Veliko je bilo lepih in nepozabnih trenutkov, pa tudi žalostnih in pretresljivih. Delovanje v takšni godbi zahteva dosti časa, truda, vztrajnosti in dobre volje. To je tako kot povsod v življenju, če želiš uspeti - moraš za to nekaj žrtvovati. Res pa je tudi, da mi je ukvarjanje z glasbo tudi mnogo dalo. Zadovoljstvo ob uspešnih nastopih ob mnogih pomembnih trenutkih, prijateljstvo in družanje z enako mislečimi. Petdeset let je res dolga doba. Še posebej rad se spominjam našega prvega

Albin Kobilšek med igranjem na slavnostni prireditvi.

samosvojnega koncerta takoj po ustanovitvi pri Pošti. Takrat so nas prav vsi pohvalili. Še celo naši politični nasprotniki in konzervativci z nadzupa

Neprijetnost, ki ni bila potrebna!

Ob proslavi za 29. november je bil ob koncu proslave v Zdravilski dvorani krajski nastep nase godbe na pihala. Prireditelji so na to pozabili in so se ob zaključku proslave namesto napovedi programa godbe, obiskovalcem zahvalili za obisk. Nekateri se vstali in začeli odhajati, a večina je vendarle obstala.

Tega si organizatorji proslave res ne bi smeli privoščiti in godbeniki so popolnoma upravičeno bili užaljeni.

nom na čelu. Niso se mogli načuditi tako uspešnemu igranju. Bili smo namreč prava delavska godba.

Spominjam se tudi naših vaj. Nanje smo hodili redno in točno. Pa saj to je bilo takrat samoumevno. Biti v godbi je bila čast in ponos. In vanjo ni prišel vsak.

Uspešna nastopa!

Naša godba na pihala nas je kar dvakrat prijetno presenetila. Prvič ob proslavi dneva republike in drugič ob slovesnosti, ko so se krajšim koncertom v zgornji jedilnici proslavili jubilej.

Da je naša godba v primerjavi z igranjem pred nekaj leti izredno napredovala, o tem ni nobenega dvoma. Nove koncertne skladbe, solidna izvedba, dobra medsebojna uglašenost in primerna dinamika. Res prijetno za poslušanje.

Skratka neprimerljivo z igranjem pred nekaj leti.

Določena kvaliteta je dosežena. Še več vaje je pa potrebno, če hočete doseženo obdržati oz. kakovost se dvigniti.

A o tem, da bodo sedaj vztrajali, ne kaže dvomiti. Kajti Steklarna, kraj in občina potrebujejo dobro godbo na pihala in upati je, da bodo nudili godbi ustrezno pomoč.

Spominjam se, da smo še precej let na vse pogrebe hodili tudi kilometre daleč peš. Zato so bili prvi prevozi

Steklarska godba nastopa v Zdravilišču – september 1940.

s kamioni za nas nekaj res dobrodošlega.

– Kaj pa kvaliteta igranja nekoč in danes in ali vam je katera od skladb, ki ste jih igrali posebej pri srečju?

Kvaliteta je precej raztegljiv pojem in jo je meni kot članu godbe težko ocenjevati. V kvaliteti so bili vzponi in padci, od res kvalitetnega igranja, bila so pa tudi obdobja, ko smo precej padli v kakovosti. Na srečo je sedaj zopet

Skromna udeležba

Godbeniki so na jubilejni koncert 10. 12. povabili veliko število sodelavcev iz Steklarne. Žal se tudi mnogim vodilnim in vodstvenim delavcem ni zdelo vredno udeležiti se tega pomembnega jubileja. To je precej žalostno, a vendarle kaže tudi raven bontona nekaterih.

daleč boljše in upam, da bo tako ostalo ali pa da bo kvaliteta še boljša. Predpogoj za to je pa redno obiskovanje vaj, vztrajnost ter disciplina.

V spominu sta mi kot najbolj priljubljeni ostali: Potpuri – Dalmatinski šajkač in potpuri od Urala do Bajkala.

– Kaj bi radi sporočili mladim?

Vsem mladim priporočam, naj bodo vztrajni, kajti le vaja dela mojstra. Takšno tovarištvo kot ga lahko nudi godba, srečaš le redkokje. Kljub že nekoliko načetemu zdravju bom še igral in pomagal po svojih močeh, saj mi je to v veliko zadovoljstvo in veselje. Upam, da nas bo steklarna tudi vnaprej podpirala, saj je kvalitetna in dobra godba lahko v ponos vsakemu kolektivu.

Rad bi se tudi zahvalil vsem godbenikom tovarišem za prijazno izrečene besede in res lepo spominsko darilo. Z. N.

Predstavljamo vam trenerja NK Steklar

Dragan Grbavac

Dragan je iz Slavonskega Broda, kjer se je rodil pred enainštiridesetimi leti. Dolga leta je igral nogomet: 3 leta pri Aluminiju, 8 let pri Mariboru in zanj odigral več kot 400 tekem v I. in II. z zvezni ligi, 9 let je bil pa igralec in trener v sosednji Avstriji.

Kako to, da ste prišli v Rogaško in v NK Steklar?

Kot dolgoletni igralec NK Maribor in tudi kot trener – igralec avstrijskih klubov sem zelo rad prihajal v Rogaško Slatino, kjer sem spoznal veliko prijateljev. Že po prvem srečanju s predsednikom Juhartom in tov. Borošem in njuni želji, da bi prevzel NK Steklar, smo se hitro sporazumeli.

Kakšno vzdušje je bilo v klubu in ekipi, ko ste jo prevzeli?

NK Steklar je v prvem delu prvenstva zbral le 6 točk in bil na zadnjem mestu. Ob mojem prihodu so v klub prišli tudi nekateri novi igralci: brata Pajazetović, Neskić in Brundič. Mi-

slim, da smo se dobro pripravili in da si je ekipa ustvarila svojo fiziognomijo igre. Čeprav smo na vseh igriščih izven Rogaške Slatine igrali zelo dobro in prikazali dober nogomet, smo kljub temu zapustili SNL.

Kako je klub doživel izpad iz SNL?

Vse strukture v klubu so bile mnene, da mora klub živeti in igrati naprej in se v čim krajšem času vrniti v SNL. Igralski kader je razen Aska Pajazetovića ostal skoraj enak. V našo sredino so prišli še mladi Bočkaj iz Zagorca iz Krapine ter bivša igralca NK Steklar Bukšek in Prevolšek.

Kako ocenjujete prvi del prvenstva v drugi slovenski ligi?

Dragan Grbavac

Po naših zelo dobrih igrah v SNL smo vsi skupaj mislili, da bo v drugi SNL lahko in ravno to nas je stalo treh točk v prvih dveh kolih. Po teh dveh neuspehih smo nanizali serijo sedmih zmag in na koncu dva neodločena izida in zaslužno osvojili prvo mesto.

Kaj pričakujete v nadaljevanju prvenstva?

V jesenskem delu prvenstva smo imeli nesrečo, da smo ostali brez mladega Bočkaja (poškodba), Kidriča, ki je odšel v JLA, ter da je Bukšek nastopal rahlo poškodovan. Sedaj Mlinarič in Bek odhajata v JLA, tako da bo ekipa na začetku nadaljevala nekoliko

oslabljena. Prvi in edini cilj nam je usposobiti Bočkaja in Bukšeka ter mogoče dobiti še dva igralca.

Z dobrimi pripravami upam, da bomo uspeli zadržati prvo mesto.

S kakšnimi problemi ste se srečali v klubu?

Kot vsi veste, je naš največji problem nogometni stadion. Delamo v res slabih pogojih. Velik problem predstavlja tudi izmensko delo. Prav tako delo z mlajšimi kategorijami ni na ustrezni ravni.

Kaj bi sporočili simpatizerjem Steklarja?

Najprej bi se jim zahvalil za obisk in spodbujanje tako doma, kakor tudi na igriščih izven Rogaške Slatine. Upam, da bodo tako nadaljevali tudi v bodoče, kar nam bo zelo pomagalo pri uresničitvi našega cilja. Mi pa jim obljubljam, da se bomo pošteno borili in da jih ne bomo razočarali.

S kakšnim igralskim kadrom razpolaga Steklar za nadaljevanje prvenstva?

– golmani: Pajzetovič, Mikša, Kuraj

– obrambni igralci: Bukšek, Cerovski, Koražija, Neskič, Filinger, Valjevac

– vezni igralci: Žerak, Počivalšek, Kolar, Bočkaj

– napadalci: Valek, Petrak, Brundič, Prevolšek

– tu so še mladinci: Turnšek, Drenski, Vidaček, ki v vsakem trenutku lahko zamenjajo koga iz prve ekipe.

Lucian, Davor, Goran

Trije korenjaki

Tri mesece so bili stari 6. decembra letos. Rodila jih je srečna mamica Albina Cverlin, delavka TOZD Delavska restavracija.

Srečni in izjemni dogodek je že za nami, trije dečki so zrasli v prave korenjake, kar je vidno tudi na sliki. Njihova prisotnost se v družini Cverlin čuti na vsakem koraku, saj je čas, ko so samo spali, minil in starša imata polne roke dela. Opravljata ga z ljubeznijo in pridnostjo ter z občutkom, da nista sama z malčki, saj sta jima kolektiva Steklarne in Zdravilišča Rogaška Slatina, konferenci sindikata in drugi bili v pomoč.

Iskreno čestitamo družini Cverlin z željo, da bi bili vsi zdravi in zadovoljni v letu 1989

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem delavcem Steklarne za vzpodbudne besede in materialno pomoč ob rojstvu sinov Luciana, Davorja in Gorana.
ALBINA CVERLIN

ZMONTIRANE MODROSTI

*Kjer osel leži,
ni prostora za ovco.*

*Ko psi zalajajo,
se prebude volkovi.*

*Lisica je prav zvita zver,
kaj to mar slonu!*

*Nikoli ne bom poet,
vsak večer gledam
TV dnevnik.*

*Poskusil bom v
cirkusu.*

*Kaj ti je, deklica,
da si tak žalostna?
Kaj mi je, nič mi ni,
službe se ne dobi.*

*En hribček bom kupil,
bom vikend gradil,
prijatelje pozabil,
sam ga bom pil.*

*Kaj bi te vprašal,
dekle ti, –
kakšen OD imaš ti?*

*Za malo milijard
malo muzike.*

*Zaman velike misli
na toaletnem papirju.*

*Hribčki, ponižajte se,
doline, povišajte se,
da se bo vidlo to rodno polje,
kjer vrbe žalujke stoje...*

FRANC ČERNELČ

Kadrovske zanimivosti

Zima je v polnem teku, naše vrste pa se krepijo. Nas je že 2.272.

Stanje, dne 30. 11. 1988 po tozdih

TOZD Osnovna izdelava	584
TOZD Dodelava	190
TOZD Kristal	689
TOZD Dekop Kozje	229
TOZD Servisne dejavnosti	100
TOZD Delavska restavracija	35
TOZD Dalmacijakristal	110

TOZD Tehnokristal	100
Delovna skupnost skupnih služb	235
Skupaj Steklarna »BK«	2.272

V mesecu novembru so prišli:

v TOZD Osnovna izdelava odnašalci Martin Pažon, Peter Kolar, Anton Je-

ranko, Ivan Vnučec; v TOZD Kristal transportna delavca v kislini polirnici Jože Šipec in Slavko Mikša; v DSSS skladiščni delavec Georg-Michael Ljudjuraj.

Odšli so:

iz TOZD Osnovna izdelava krogličar Zvonko Boršič in odnašalec Ivan Boršič;

iz TOZD Dodelava grobi brusilec I. Jozef Hajnšek;

iz TOZD Dekor Kozje brusilec IV. d. k. Boris Ceraj.

METKA STIPLOVŠEK

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 151

Med reševalce nagradne križanke št. 151 bomo razdelili za 15.000 dinarjev nagrad, in sicer prvo nagrado 6.000 dinarjev, drugo nagrado 5.000 dinarjev in tretjo nagrado 4.000 dinarjev. Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov uredništva Steklar, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis Steklar pri vходу v steklaro. Pri tem ne pozabite pripisati na pisemsko ovojnico z rešeno križanko: ZA NAGRADNO KRIŽANKO ŠT. 151. Rok za oddajo rešitve je 16. januar 1989.

Žreb je razdelil nagrade med reševalce nagradne križanke št. 149 takole: prvo nagrado 6.000 dinarjev prejme ŠKORJANC DOLO, drugo nagrado 5.000 dinarjev prejme SLAVICA BORŠIČ in tretjo nagrado 4.000 dinarjev prejme ANICA TURNER.

Nagrajencem čestitamo!

Pravilna rešitev nagradne križanke št. 150. – vodoravno: Mestinje, koala, interier, Otrin, škržat, nastava, Natan, rektorat, ilo, usta, Ado, Costa, Šturm, A M, Antilje, Aida, Noe, krč, ork, Šiškarji, apnar, trta, Nomenj, I. P., okornež, skepsa, karanje, Tarzan.

UREDNIŠTVO

AVTOR VINKO KORENT		ENOTA ZA MOC ELEKTR. ENERGIJE	PREPLAH ZARADI NEVARNOSTI	NEKD. MADŽ. NOGOMETAS (FERENC)	RADIO-AKTIVNA PRVINA (ZNAK AI)	CETINJE	MEHKO USNJE IZ KOZ DIVJADI	CILJ STRELCEV	HITRO HLAPLJIVA TEKOCINA	PREBI-VALEC IT. POKR. TOSKANE	ŽILA UTRIPALNICA
ZMOGLJIVOST STROJA											
AVTOR RISB OB TEKSTU											
IMETJE, SVOJINA						HRESTANJE GLADINA, VRSINA					
BESNEČ VIHAR ORESTOVA SESTRA							PISMENKE Ž. IME				
SREČNO 1989	PLAŠČ IN ZRAČNICA UČENJE V SOLI								ARGON OBSIV. OBROBEK		
ITAL. Ž. IME (PAVLA)			OAZA V EGIPTU MEH. IND. PLEMENA					OSEBNI ZAIMEK			
MAŠČEVANJE (ZASTAR.)				RUS. CRKA (NAZAJ ROJ) SORTA				AR VLAD. NASLOV PALEC, COLA			
ZAČARANA STVAR, ZDELO		ZLATKO VITEZ			IGRALEC TAMIROFF (NAZAJ MIKA)	GORA NAD SEVNICO JAPON. ŽGANJE					
SODOBNIK ILIROV		NACRTOVANJE TRASE GORA V JULIJCIH							HUD ŽIVČNI PRETRES	NIZEK ŽENSKI GLAS	
RISBA TONE KROVNIK	ČERKEŠKI PLAŠČ ZAČETEK AZBUKE						BOLJŠI KOZAREC ARITOMO YAMAGATA				
PODROČJE OB JUŽ. TEČAJU								VPREŽNA ŽIVAL			
ŽIVALSKI VRT		GL. MESTO NIGRA (AFRIKA)						PODOBA GOLEGA TELESA			

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Zvezdana Strašek, in Franc Županič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Zlatko Novak. Tajnica uredništva Vida Juhart – Tehnično urejanje Igor Glavan – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata Steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2500 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, TOZD Tisk časopisov in revij, Ljubljana.